

Checklist Naleving Code Pensioenfondsen

Datum: 1 januari 2022

Toelichting:

Pensioenfondsen mogen de Code Pensioenfondsen naleven volgens het 'pas-toe-of-leg-uit'-beginsel. Dit betekent dat een pensioenfonds de normen van de Code toepast of in het jaarverslag motiveert waarom het een norm niet (volledig) toepast. Afwijken van de norm is dus mogelijk, als daar een goede reden voor is. Over de zgn. rapportagenormen 5, 31, 33, 47, 58, 62, 64 en 65 dient altijd in het jaarverslag te worden gerapporteerd.

Legenda:

	Conform Code
	Wordt op korte termijn gerealiseerd
	Niet conform code
	Niet van toepassing

Nr	Norm	Past toe	Beleid wijkt af	Toelichting status
<u>Thema 1: Vertrouwen waarmaken</u>				
Zij die voor het pensioenfonds verantwoordelijkheid dragen maken het in hen gestelde vertrouwen waar. Dit blijkt vooral uit adequaat bestuur, verantwoord beleggingsbeleid en zorgvuldig risicomanagement.				
1	Het bestuur voert de regeling naar beste vermogen uit, in een evenwichtige afweging van belangen en heeft hiervoor de eindverantwoordelijkheid.	✓		Het bestuur geeft hier invulling aan. Het beleid van het bestuur is vastgelegd in de ABTN, het Strategisch Plan 2018-2022, het pensioenreglement en het uitvoeringsreglement Het beleid op diverse beleidsterreinen wordt in een aantal specifieke documenten verder ingevuld (bijv. het integriteitsbeleid, het uitbestedingsbeleid en het IT-beleid).
2	Het bestuur is verantwoordelijk en zorgt voor de uitvoering van de pensioenregeling. Het heeft een visie op die uitvoering, stelt eisen waaraan deze moet voldoen en bepaalt welk kostenniveau aanvaardbaar is.	✓		Het bestuur geeft hier invulling aan. De uitvoering van de pensioenadministratie, de bestuursondersteuning en het (fiduciair) vermogensbeheer zijn uitbesteed. Middels Service Level Agreements (SLA's) houdt het bestuur toezicht op de correcte uitvoering. Het bestuur stemt de aanvaarding van de uitvoering van de pensioenregeling voor alle belanghebbenden af met sociale partners. Op basis van het uitbestedingsbeleid evalueert het bestuur jaarlijks de uitbesteede dienstverlening op

Nr	Norm	Past toe	Beleid wijkt af	Toelichting status
				het gebied van (fiduciair) vermogensbeheer en pensioenadministratie . Periodiek (driejaarlijks) gebeurt dit door een onafhankelijke externe partij. De aandachtspunten uit de evaluaties zijn/worden gezamenlijk met de uitvoeringsorganisatie opgepakt. De kwaliteit, de marktconformiteit en het kostenniveau zijn bij deze evaluaties een belangrijk aandachtspunt. In juni 2019 zijn een nieuwe raamovereenkomst en nieuwe Nadere Overeenkomsten met betrekking tot Pensioenbeheer, Beleidsadvisering en Bestuursondersteuning, Advies en Vermogensbeheer vastgesteld en ondertekend. De afspraken met de uitvoeringsorganisatie worden jaarlijks vastgelegd in een SLA.
3	Het bestuur stelt een missie, visie en strategie op. Ook zorgt het voor een heldere en gedocumenteerde beleids- en verantwoordingscyclus. Daarnaast toetst het bestuur periodiek de effectiviteit van zijn beleid en stuurt zo nodig bij.	✓		De missie, visie, strategie en het beleid van het bestuur zijn vastgelegd in de ABTN en uitgewerkt in het Strategisch Plan 2018 – 2022. Het Strategisch Plan vormt een belangrijke basis voor het handelen van het bestuur en wordt periodiek geactualiseerd. De eerstvolgende actualisatie vindt in de 2 ^e helft van 2022 plaats. De beleids- en verantwoordingscyclus is helder en goed gedocumenteerd. Zowel de primaire strategie (het zelfstandig uitvoeren van de missie na de stelselwijziging) als het fall back-scenario zijn concreet uitgewerkt. De bestuurlijke commissies en het Dagelijks Bestuur (DB) sturen de uitvoering daarvan aan en monitoren deze, onder andere door middel van een maandelijkse statusrapportage. De beleidscyclus is ook door middel van andere beleidsdocumenten geborgd, waaronder de jaarkalenders van de bestuurlijke commissies en de bestuurlijke productenkalender. Op relevante beleidsonderdelen worden periodiek evaluaties uitgevoerd. De verbetermogelijkheden hieruit worden opgepakt.
4	Bij alle besluiten legt het bestuur duidelijk vast op grond van welke overwegingen het besluit is genomen.	✓		De besluitvorming en de overwegingen van het bestuur t.a.v. de beheersing van de aan het besluit verbonden risico's en de evenwichtigheid daarvan voor de stakeholders van het pensioenfonds worden op basis van een vast format uitgewerkt in de voorleggers voor de bestuursvergadering. Een adequate en zorgvuldige vastlegging van de onderbouwing van bestuursbesluiten in de notulen van het bestuur is een voortdurend aandachtspunt.
5	Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het eventueel voor de toekomst maakt. Het bestuur weegt daarbij de ver-	✓		Het bestuur en de raad van toezicht (rvt) leggen verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan (vo). Daarnaast wordt ook in het jaarverslag verantwoording afgelegd over de uitvoering en de uitkomsten van het beleid en de beleidskeuzes voor de

Nr	Norm	Past toe	Beleid wijkt af	Toelichting status
	<p>schillende belangen af van de groepen die bij het pensioenfonds betrokken zijn. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn, gerelateerd aan het overeengekomen ambitieniveau.</p>			<p>toekomst. Het bestuursverslag wordt op de website gepubliceerd. Er wordt periodiek (tenminste jaarlijks) gesproken met het vo en sociale partners over de ambitie en de risicohouding en de eventuele bijstelling daarvan. Naast de risico's wordt ook de evenwichtige belangenafweging t.a.v. de verschillende groepen belanghebbenden bij relevante besluiten toegelicht en in de besluitvorming van het bestuur meegenomen. De Pensioencommissie heeft uit evaluaties in de afgelopen drie jaar geconcludeerd dat de evenwichtige belangenafweging aantoonbaar aandacht krijgt bij de besluitvorming, doordat daaraan in de notities, vergaderingen en notulen stelselmatig aandacht wordt besteed.</p>
6	<p>Het bestuur houdt rekening met de verplichtingen die het fonds is aangegaan en draagt daarbij zorg voor optimaal rendement binnen een aanvaardbaar risico.</p>	✓		<p>Het beleggingsbeleid en de risicobeheersing zijn afgestemd op de verplichtingen van het fonds. Het beleid is gebaseerd op een periodieke ALM-studie. De bestuurlijke Commissie Vermogensbeheer adviseert het bestuur over het beleggingsbeleid (in relatie tot de risico's). In het kader van IORP II is een risicobeheerfunctie ingericht die de effectiviteit van het integrale risicobeleid bewaakt en toeziet op een juiste monitoring van de risico's door andere bestuurlijke commissies in hun eerstelijns risicomangementverantwoordelijkheid en het bestuur als geheel.</p>
7.	<p>Het bestuur zorgt ervoor dat er onder belanghebbenden draagvlak bestaat voor de keuzes over verantwoord beleggen.</p>	✓		<p>Verantwoord beleggen is een belangrijk gespreksonderwerp in de dialoog tussen het bestuur en het vo. Het beleggingsplan wordt jaarlijks met het vo besproken. In het pensioenblad wordt stilgestaan bij verantwoord beleggen om zo het draagvlak te vergroten. Ook in het periodieke deelnemersonderzoek wordt naar de mening van de deelnemers over MVB en het draagvlak daarvoor gevraagd. Er is een permanente bestuurlijke werkgroep MVB ingesteld, die het MVB-beleid inhoudelijk monitort evenals de naleving van de MVB-verplichtingen waaraan BPF Schilders moet en wil voldoen (zie norm 62).</p>
8	<p>Het bestuur bevordert en borgt een cultuur waarin risicobewustzijn vanzelfsprekend is. Ook zorgt het ervoor dat het integrale risicomangement adequaat georganiseerd is.</p>	✓		<p>Het integrale risicomangement is vanuit de missie, visie, strategie risicobereidheid ingericht en vastgelegd in het in 2021 geactualiseerde Kader risicomangement. Daarin is ook het risicomangementproces van het pensioenfonds uitgewerkt en zijn de rollen en verantwoordelijkheden van alle bij BPF Schilders betrokken personen beschreven. Het bestuur en de bestuurlijke commissies zijn als eerste lijn verantwoordelijk voor de identificatie, analyse, beheersing en monitoring van de risico's die tot hun aandachtsgebied behoren. Het bestuur beschikt over</p>

Nr	Norm	Past toe	Beleid wijkt af	Toelichting status
				<p>een onafhankelijke expert op het gebied van risicomanagement, die ook de rol van sleutelfunctiehouder Risicobeheer vervult. Deze is samen met de compliance officer en de sleutelfunctiehouder actuarieel als tweede lijn verantwoordelijk voor het monitoren en bewaken van de werking van het proces van risicobeheersing. De sleutelfunctiehouder interne audit vormt de derde lijn en geeft een onafhankelijk oordeel over het ontwerp en de effectiviteit van het proces van risicobeheersing, inclusief de beoordeling van de risicobeheersing door de eerste lijn en tweede lijn. Hiermee is aangesloten bij de normen die vanuit de IORP II-richtlijn zijn opgelegd.</p> <p>Er is een risicouniversum met risicokaarten opgesteld waarin de risico's en beheersingsmaatregelen gedefinieerd zijn. Elke beleidsbeslissing wordt vooraf getoetst op eventuele aanwezige risico's en met de overwegingen daarbij vastgelegd in de notulen.</p>
9	Het bestuur zorgt voor een noodprocedure om in spoedeisende situaties te kunnen handelen	✓		<p>Het bestuur heeft een continuïteitsplan opgesteld dat als doel heeft om de continuïteit van de bedrijfsvoering van het pensioenfonds bij onverwacht optredende crisissituaties en de besluitvorming en de communicatie met stakeholders te waarborgen.</p> <p>In de statuten is vastgelegd dat het bestuur zowel schriftelijk, telefonisch als ter vergadering kan besluiten. Schriftelijke besluitvorming omvat ook besluitvorming door middel van elektronische communicatiemediën zoals e-mail. Indien nodig kan besluitvorming ook buiten de vergaderingen plaatsvinden via e-mail of via videobellen. De noodprocedure t.a.v. vermogensbeheer is opgenomen als bijlage 4 van de SLA. In aanvulling op het financieel crisisplan werkt het bestuur met een Vlaggenkader Noodplan Beleggingen. Doel daarvan is het monitoren van de beleggingsomgeving door middel van "signaleringsgrenzen", zodat er bij mogelijke overschrijding van een grens proactief en op korte termijn concrete maatregelen kunnen worden genomen gericht op (het herstel van) de dekkingsgraad en de uitvoering van de bijbehorende aanpassingen in de beleggingsportefeuille.</p>
<p>Thema 2: Verantwoordelijkheid nemen Het bestuur neemt zijn verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de pensioenregeling.</p>				
10	Het bestuur zorgt voor een heldere en expliciete taak- en rolverdeling tussen bestuur en uitvoering. Hierbij horen passende sturings- en controlemechanismen.	✓		Dit is vastgelegd in het uitbestedingsbeleid en de overeenkomsten die met de uitvoeringsorganisaties zijn gesloten. De kaders en criteria voor de selectie van externe

Nr	Norm	Past toe	Beleid wijkt af	Toelichting status
				managers door de uitvoeringsorganisatie worden vastgelegd in een door het bestuur vastgestelde kaderstelling. De taken en verantwoordelijkheden van de bestuurlijke commissies zijn uitgewerkt in reglementen.
11	Bij uitbesteding van taken neemt het bestuur in de overeenkomst met de dienstverlener adequate maatregelen op voor als de dienstverlener of een door hem ingeschakelde derde onvoldoende presteert, de overeenkomst niet naleeft, schade veroorzaakt door handelen of nalaten.	✓		Dit is wordt meegenomen in de uitbestedingsovereenkomsten met de uitvoeringsorganisaties.
12	Het bestuur zorgt dat het zicht heeft op de keten van uitbesteding.	✓		Dit is vastgelegd in het uitbestedingsbeleid van het fonds. In de overeenkomsten met de uitvoeringsorganisaties zijn afspraken over onderuitbesteding opgenomen. Het bestuur ontvangt elk kwartaal een rapportage van PGGM over de nakoming van contractuele verplichtingen door partijen waaraan PGGM werkzaamheden heeft (onder)uitbesteed. . De monitoring van en aanscherping van het proces van (onder)uitbedingen is een regelmatig gespreksonderwerp met de uitvoeringsorganisatie.
13	Het bestuur zorgt ervoor dat het beloningsbeleid van partijen aan wie taken worden uitbesteed, niet aanmoedigt om meer risico's te nemen dan voor het fonds aanvaardbaar is. Om dit te bereiken maakt het bestuur dit onderdeel van de contractafspraken bij het sluiten of verlengen van de uitbestedings-overeenkomst of - indien van toepassing - via zijn aandeelhouderspositie.	✓		<p>BPF Schilders heeft een beloningsbeleid vastgesteld met betrekking tot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het beloningsbeleid dat BPF Schilders voorstaat als aandeelhouder van de bedrijven waarin BPF Schilders belegt; • Het beloningsbeleid van de organisaties waaraan BPF Schilders delen van zijn werkzaamheden en processen heeft uitbesteed; • Het beloningsbeleid van de personen die als lid van de fondsgremia, (extern) lid van de bestuurlijke commissies of als sleutelfunctiehouder deel uitmaken van de organisatiestructuur van BPF Schilders. <p>BPF Schilders ziet het stemrecht als een van de belangrijkste rechten van een aandeelhouder. Door middel van het uitoefenen van het stemrecht als aandeelhouder en door middel van dialoog wil BPF Schilders bijdragen aan een zorgvuldig, transparant, beheerst en duurzaam beloningsbeleid van de ondernemingen waarin wordt belegd. BPF Schilders beoordeelt periodiek het beloningsbeleid van de uitvoeringsorganisatie. De laatste beoordeling daarvan heeft plaatsgevonden in januari 2022. Bij alle (onder)uitbestedingen wordt ook gekeken naar het beloningsbeleid dat deze partijen hanteren.</p>

Nr	Norm	Past toe	Beleid wijkt af	Toelichting status
14	Het bestuur evalueert jaarlijks de kwaliteit van de uitvoering en de gemaakte kosten kritisch en spreekt een dienstverlener aan als deze de afspraken niet of onvoldoende nakomt.	✓		Dit is vastgelegd in het uitbestedingsbeleid en de overeenkomst met de uitvoeringsorganisatie en andere dienstverleners. Het bestuur bespreekt jaarlijks de verbeterpunten n.a.v. de Standaard 3402/3000A rapportages over de dienstverlening van de uitvoeringsorganisatie op het gebied van vermogensbeheer en pensioenbeheer. De evaluatie van de samenwerking met de uitvoeringsorganisatie is een vast agendapunt van de bestuurs- en commissievergaderingen. Verschillende malen per jaar bespreekt het bestuur de samenwerking met het executive committee van de uitvoeringsorganisatie. Jaarlijks neemt het fonds deel aan de klanttevredenheidsmeting van de uitvoeringsorganisatie. Jaarlijks wordt uitbestede dienstverlening op het gebied van (fiduciair) vermogensbeheer en de pensioenadministratie geëvalueerd. Eens per drie jaar worden deze evaluaties in opdracht van het bestuur door een onafhankelijk derde partij uitgevoerd (zie ook de toelichting op norm 2). Er is een evaluatieraamwerk vastgesteld voor de periodieke evaluatie van PGGM als belangrijkste uitbestedingspartij. Ook de dienstverlening van andere partijen (zoals de externe compliance officer, de account en de certificerend actuaris) wordt periodiek geëvalueerd. Voorafgaand aan een besluit tot verlenging of beëindiging van een overeenkomst wordt een evaluatie uitgevoerd. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de kosten van de uitvoering van de pensioenregeling. Het bestuur leeft de aanbevelingen Uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie na. Door de jaarlijkse deelname aan een benchmark wordt de ontwikkeling van de uitvoeringskosten gemonitord. Er wordt gestreefd naar marktconforme uitvoeringskosten.
<u>Thema 3: Integer handelen</u> Het bestuur bevordert een cultuur van integriteit en compliance.				
15	Het bestuur legt de gewenste cultuur vast en stelt een interne gedragscode op.	✓		Dit is vastgelegd in het integriteitsbeleid en de gedragscode. De normen voor integer handelen, waaronder het voorkomen van belangenverstremgeling zijn opgenomen in de gedragscode. De verbonden personen van BPF Schilders (dit zijn de leden van het bestuur, de rvt, het vo, de sleutelfunctiehouders RB en IA en de externe adviseurs van de CVB) ondertekenen jaarlijks de nalevingsverklaring van de gedragscode. De sleutelfunctiehouder Actuarieel is, na een beoordeling van de gedragscode van de organisatie waarvoor zij werkzaam is, uitgezonderd als

Nr	Norm	Past toe	Beleid wijkt af	Toelichting status
				verbonden persoon op basis van de gedragscode van BPF Schilders.
16	De leden van het bestuur, het vo of het bo, het intern toezicht en andere medebeleidsbepalers ondertekenen de interne gedragscode van het fonds en een jaarlijkse nalevingsverklaring, en zij gedragen zich daarnaar.	✓		BPF Schilders voldoet hier aan. De externe compliance officer stelt jaarlijks een compliancerapportage op, waarin ook wordt gerapporteerd over de naleving van de gedragscode.
17	Alle nevenfuncties worden gemeld aan de compliance officer.	✓		Elke vergadering van het bestuur en de rvt worden eventuele nevenfuncties, mogelijke privérelaties met contractspartijen en mogelijke situaties van belangenverstremgeling besproken. In de gedragscode is vastgelegd dat deze dienen te worden gemeld aan het DB, dat hiervoor als interne compliance officer fungeert. De nevenfuncties worden door de externe compliance officer meegenomen in de jaarlijkse uitvraag over de naleving van de gedragscode onder de verbonden personen van het pensioenfonds en aan hem gemeld. In het bestuursverslag, dat op de website is gepubliceerd is een overzicht opgenomen van de nevenfuncties van de leden van het bestuur en de rvt.
18	Tegenstrijdige belangen of reputatierisico's worden gemeld. De leden van het bestuur, het vo of het bo, het intern toezicht en andere medebeleidsbepalers vermijden elke vorm en elke schijn van persoonlijke bevoordeling of belangenverstremgeling. Zij laten zich op hun functioneren toetsen.	✓		Dit is opgenomen in de gedragscode. Het melden van mogelijk tegenstrijdige belangen (uitnodigingen, nevenfuncties, mogelijke privérelaties, relatiegeschenken en (financiële) belangen in zakelijke relaties) is een standaard agendapunt van de vergaderingen van het bestuur en de rvt. Integer handelen is één van de aspecten die worden meegenomen in de jaarlijkse zelfevaluatie van het bestuur en de rvt.
19	Het lidmaatschap van een orgaan is niet verenigbaar met dat van een ander orgaan binnen het fonds of van de visitatiecommissie.	✓		BPF Schilders voldoet hier aan. Dit is ook opgenomen in de statuten.
20	Het bestuur zorgt dat onregelmatigheden kunnen worden gemeld en dat betrokkenen weten hoe en bij wie.	✓		Dit is geborgd in de incidenten- en klokkenluidersregeling. Een beheerste en integere bedrijfsvoering is een noodzakelijke voorwaarde om de pensioenregeling op een transparante, betrouwbare en maatschappelijk verantwoorde manier tegen aanvaardbare kosten uit te kunnen voeren. Dit vereist ook integer gedrag van alle bij het fonds betrokken personen. Alle (aspirant) bestuursleden zijn als insider aangemerkt. Dit betekent dat de externe compliance officer onderzoek kan instellen naar persoonlijke transacties van (aspirant) bestuursleden en dat deze verplicht zijn hun medewerking daaraan te verlenen.

Nr	Norm	Past toe	Beleid wijkt af	Toelichting status
				<p>In de incidenten- en klokkenluidersregeling wordt onderscheid gemaakt tussen operationele incidenten en integriteitsincidenten en misstanden. Operationele incidenten worden gemeld aan het DB. Integriteitsincidenten en misstanden worden gemeld bij de externe compliance officer van TriVu. Verbonden personen kunnen zich bij een melding laten bijstaan door een externe vertrouwenspersoon. Indien een incident betrekking heeft op of gelieerd is aan een bestuurslid bespreekt het meldpunt het incident met de rvt in plaats van met het bestuur.</p> <p>Met de uitvoeringsorganisatie is een procedure afgesproken voor de melding en opvolging van incidenten. Zo spoedig mogelijk na het zich voordoen van een incident en door middel van de SLR-rapportage (op kwartaalbasis) wordt het bestuur over incidenten en de afhandeling daarvan geïnformeerd.</p> <p>Alle nieuwe verbonden personen ontvangen bij aantreden informatie over het integriteitsbeleid en de naleving van de gedragscode (inclusief de melding van onregelmatigheden).</p>
21	De organisatie kent een klokkenluidersregeling en bevordert dat ook externe dienstverleners een klokkenluidersregeling hebben. De organisatie zorgt ervoor dat men weet hoe en bij wie kan worden gemeld.	✓		<p>BPF Schilders heeft een integriteitsbeleid dat onder andere bestaat uit een gedragscode, een insiderregeling, een incidenten- en klokkenluidersregeling, en een regeling ongewenste omgangsvormen. In deze regelingen staat ook hoe en bij wie onregelmatigheden kunnen worden gemeld.</p> <p>Het hebben van een klokkenluidersregeling is meegenomen in de overeenkomsten met de uitvoeringsorganisatie. PGGM heeft een klokkenluidersregeling en een gedragscode. Bij de selectie en monitoring van externe vermogensbeheerders door PGGM is governance een belangrijk aandachtspunt. Dit betekent dat PGGM onderzoekt hoe de countervailing power is georganiseerd en op welke wijze eventuele misstanden kunnen worden aangekaart. Bij de meeste organisaties is in de gedragscode een klokkenluidersregeling vastgelegd; soms is dit proces ook geborgd door middel van een compliance officer.</p>
22	Het bestuur kent de relevante wet- en regelgeving en interne regels, weet hoe het fonds daar invulling aan geeft en bewaakt de naleving (compliance).	✓		<p>Nieuwe wet- en regelgeving wordt zorgvuldig gemonitord en tijdig geïmplementeerd. Het bestuur informeert zich onder andere via rapportages van de externe compliance officer en de uitvoeringsorganisatie over (toekomstige) wijzigingen van wet- en regelgeving en interne regels. Tijdens themasessie vindt zo nodig een verdere kennisverdieping plaats.</p>
<p>Thema 4: Kwaliteit nastreven Het fonds stelt hoge kwaliteitseisen, voert daar beleid op en is een 'lerende organisatie'.</p>				

Nr	Norm	Past toe	Beleid wijkt af	Toelichting status
23	Het bestuur is collectief verantwoordelijk voor zijn functioneren. De voorzitter is eerste aanspreekpunt; hij/zij is als eerste verantwoordelijk voor zorgvuldige besluitvorming en procedures.	✓		Dit is vastgelegd in de statuten. Het bestuur evalueert jaarlijks het eigen functioneren als collectief en dat van de individuele leden. Driejaarlijks voert het bestuur een zelfevaluatie uit onder begeleiding van een derde over alle aspecten van het eigen functioneren. Verbeterpunten op collectief niveau worden behandeld in een bestuursvergadering. In de evaluatie van het bestuur wordt ook nadrukkelijk de rol van de voorzitter(s) betrokken.
24	Het bestuur waarborgt dat de leden onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.	✓		Om een evenwichtig besluitvormingsproces te waarborgen dienen bestuursleden zich onafhankelijk te kunnen opstellen ten opzichte van hun achterban en van elkaar en kritisch kunnen opereren. Dit is een belangrijk onderdeel van het functioneren van bestuursleden, dat wordt meegenomen in de jaarlijkse zelfevaluatie van het bestuur. .
25	Ieder bestuurslid heeft stemrecht.	✓		In de statuten is vastgelegd dat ieder bestuurslid één stem heeft. Er is geen sprake van een gewogen stemverhouding.
26	Het bestuur zorgt voor permanente educatie van zijn leden.	✓		Permanente educatie is een belangrijk aandachtspunt voor het bestuur. Jaarlijks organiseert het bestuur als collectief jaarlijks een aantal thema- en strategiebijeenkomsten ter bevordering van zijn deskundigheid. De onderwerpen daarvan worden vooraf vastgesteld. Bestuursleden nemen ook deel aan themabijeenkomsten en symposia van DNB, de Pensioenfederatie, PGGM en andere organisaties. Individuele opleidingsbehoeften van bestuursleden worden geadresseerd in de evaluatiegesprekken en kunnen leiden tot een individuele opleiding.
27	Het bestuur staat open voor kritiek en leert van fouten.	✓		Door middel van de zelfevaluaties worden verbetermogelijkheden zichtbaar. Ook worden de verbetermogelijkheden naar aanleiding van klachten, incidenten en klantsignalen opgepakt en wordt opvolging gegeven aan de aandachtspunten die uit het jaarwerk naar voren komen en aan de aanbevelingen van de sleutelfunctiehouders. Er is een open dialoog met de rvt. De verbetermogelijkheden in de samenwerking met de uitvoeringsorganisaties zijn een vast agendapunt van de bestuurs- en commissievergaderingen.
28	Het eigen functioneren is voor het bestuur en voor het intern toezicht een continu aandachtspunt. Het bestuur en het intern toezicht evalueren in elk geval jaarlijks het eigen functioneren van het orgaan als geheel en van de individuele leden. Hierbij betrekken het bestuur en het	✓		Zie de toelichting op norm 23. Jaarlijks evalueert het bestuur zijn eigen functioneren. Tenminste één keer in de drie jaar gebeurt dit onder externe begeleiding. Dit geldt ook voor de rvt. Aan het eind van elke vergadering staan zowel het bestuur als de rvt altijd stil bij het eigen functioneren en het verloop van de vergadering. Ook de

Nr	Norm	Past toe	Beleid wijkt af	Toelichting status
	intern toezicht één keer in de drie jaar een onafhankelijke derde partij.			bestuurlijke commissies evalueren jaarlijks hun functioneren en de mogelijke verbeteringen daarin.
29	Het eigen functioneren is voor het bo een continu aandachtspunt. Het bo evalueert in elk geval jaarlijks het functioneren van het eigen orgaan als geheel en van de individuele leden. Hierbij betreft het bo één keer in de drie jaar een onafhankelijke derde partij.			N.v.t.
30	Het eigen functioneren is voor het vo een continu aandachtspunt. Het vo evalueert met enige regelmaat het functioneren van het eigen orgaan.	✓		Het functioneren van het vo als orgaan wordt jaarlijks besproken. Er is een competentievisie door het vo geformuleerd. Het vo volgt diverse opleidingen ter bevordering van zijn deskundigheid. Voorjaar 2022 heeft het dagelijks bestuur van het vo evaluatiegesprekken met de individuele vo-leden gevoerd in het kader van de herbenoeringen. Twee andere leden van het vo hebben het dagelijks bestuur van het vo geëvalueerd.
<u>Thema 5: Zorgvuldig benoemen</u>				
Het fonds handelt zorgvuldig bij (her)benoeming en ontslag, en zorgt voor geschiktheid, complementariteit en diversiteit in de samenstelling van de organen van het fonds.				
31	De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid. Zowel bij de aanvang van een termijn, als ook tussentijds bij de zelfevaluatie vindt een check plaats.	✓		De samenstelling van de fondsorganen is vastgelegd in de statuten en de van toepassing zijnde reglementen. BPF Schilders streeft naar een adequate samenstelling van de fondsorganen. BPF Schilders vertaalt diversiteit in een gelijke verdeling man/vrouw en waar mogelijk in verschillende leeftijden in relatie tot deskundigheid. Er is een bestuurslid namens de zelfstandigen in het bestuur opgenomen en zijn er twee zetels voor vertegenwoordigers van zelfstandigen in het vo gereserveerd. Op voordracht van de pensioengerechtigden in het vo is een bestuurslid namens de pensioengerechtigden benoemd. De adequate samenstelling van de fondsorganen is een aspect in de periodieke evaluaties van het functioneren van deze fondsorganen.
32	Het bestuur zorgt voor geschiktheid, complementariteit en continuïteit binnen het bestuur. Daarbij houdt het rekening met opleiding, achtergrond, persoonlijkheid, geslacht en leeftijd. Het bestuur toetst de geschiktheid van bestuursleden bij het aantreden en gedurende het bestuurslidmaatschap.	✓		Het bestuur past dit toe bij het opstellen van de profielen en de aanstelling van nieuwe bestuursleden en bestuurlijke evaluaties. BPF Schilders gaat in zijn governancebeleid onder andere in op het gewenste en huidige deskundigheidsniveau van zowel het bestuur als geheel als van individuele bestuursleden (geschiktheidsmatrix), de aanwezige competenties in het bestuur, het selectie- en opvolgingsbeleid, diversiteit, vte-score en de tijdsbesteding van bestuursleden, de screening van verbonden personen, deskundigheidsbevordering, het rooster van aftreden, de beloning van bestuursleden, de evaluatie van het functioneren van het bestuur en vergaderafspraken. Ook zijn

Nr	Norm	Past toe	Beleid wijkt af	Toelichting status
				er profielen voor individuele bestuursleden uitgewerkt. De eventuele kloof tussen het vereiste en het ingebrachte deskundigheidsniveau en competenties van de bestuursleden in de bestuurlijke commissies is een aandachtspunt in de bestuurlijke zelfevaluatie.
33	In zowel het bestuur als in het vo of het bo is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.		✓	Het bestuur, het vo en de rvt zijn divers van samenstelling. BPF Schilders heeft twee vrouwelijke bestuursleden. De rvt heeft een vrouwelijke voorzitter en daarnaast nog een vrouwelijk lid. Ook het vo heeft een vrouwelijke voorzitter en daarnaast twee vrouwelijke leden. Eén bestuurslid is jonger dan veertig jaar. Drie van de huidige acht bestuursleden waren op het moment van benoeming jonger dan veertig jaar. Het vo en de rvt hebben geen leden jonger dan veertig jaar. BPF Schilders voldoet op dit punt niet aan norm 33. Bij de samenstelling van de fondsorganen wordt het diversiteitsbeleid van het fonds toegepast. In de profielen voor de vacatures in het bestuur wordt op de gewenste diversiteit ingegaan.
34	De zittingsduur van een lid van het bestuur, het vo, het bo en raad van toezicht is maximaal vier jaar. Een bestuurslid en een lid van het bo kunnen maximaal twee keer worden herbenoemd, een lid van de raad van toezicht maximaal één keer. Leden van een visitatiecommissie zijn maximaal acht jaar betrokken bij hetzelfde fonds.	✓		Dit is vastgelegd in de statuten en in de reglementen van het vo en de rvt.
35	Het bestuur, het bo en het intern toezicht houden bij het opstellen van de profielschets rekening met het diversiteitsbeleid. Het vo houdt hier rekening mee bij het opstellen van de competentievisie.	✓		Bij het opstellen van een profielschets voor de invulling van vacatures in het bestuur en de rvt wordt rekening gehouden met het diversiteitsbeleid. Ook in de competentievisie en bij benoeming van leden van het vo wordt hiermee rekening gehouden.
36	Het bestuur, het vo of het bo, en de raad van toezicht leggen bij de vacature de eisen voor de vacante functie vast. Hierbij wordt rekening gehouden met de in de normen 31, 32 en 33 opgenomen eisen.	✓		Deze eisen worden meegenomen bij het opstellen van de profielschets van de leden van het bestuur en de rvt en bij de competentievisie voor het vo naar aanleiding van een vacature. Er is geen sprake van dubbelfuncties van bestuursleden en de cao-tafel.
37	Bij de vervulling van een vacature wordt actief gezocht (en/of actief opgeroepen om te zoeken) naar kandidaten die passen in de diversiteitsdoelstellingen. Het bestuur neemt hierover tijdig contact op met degenen die betrokken zijn bij het voordragen of de verkiezing van kandidaten.	✓		Dit wordt meegenomen bij het opstellen van de profielschets naar aanleiding van een vacature en in de communicatie met voordragende organisaties hierover. Het bestuur van BPF Schilders vindt diversiteit in termen van kennis en competenties enerzijds en leeftijd en geslacht anderzijds, belangrijk.

Nr	Norm	Past toe	Beleid wijkt af	Toelichting status
38	Het bestuur en het bo toetsen voorgedragen kandidaten mede aan de hand van de diversiteitsdoelstellingen. Het vo bevordert dat in de procedure de competentievisie wordt meegenomen, inclusief de diversiteitsdoelstellingen.	✓		Voorgedragen kandidaten voor bestuursfuncties worden getoetst op de diversiteitsdoelstellingen in het profiel van de vacature. Het vo stuurt op deze inspanningsverplichting door de formulering van een competentievisie en door middel van de (opleidings)faciliteiten die het van het pensioenfonds krijgt. In het reglement van het vo is vastgelegd dat het vo in zijn competentievisie rekening houdt met het diversiteitsbeleid van het fonds.
39	Een bestuurslid wordt benoemd en ontslagen door het bestuur, na het horen van de raad van toezicht over de procedure. Een lid van de raad van toezicht of visitatiecommissie wordt benoemd door het bestuur na bindende voordracht van het verantwoordingsorgaan en wordt ontslagen door het bestuur na bindend advies van het verantwoordingsorgaan. Een lid van het verantwoordingsorgaan wordt benoemd door het bestuur en ontslagen door het verantwoordingsorgaan zelf. In uitzonderlijke situaties kan het bestuur in overleg met het intern toezicht een lid ontslaan.		✓	De benoeming en het ontslag van leden van het bestuur, de rvt en het vo zijn conform de code in de statuten vastgelegd. In afwijking van de Code (bijlage B1) worden de profielschetsen van de leden van de rvt niet door de rvt zelf, na advies van het vo vastgesteld. Dit gebeurt op basis van lid 12.4 van de statuten door het bestuur, waarbij het vo door het bestuur in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen over de profielschetsen. Naast door het bestuur zelf kan een bestuurslid wegens disfunctioneren ook worden ontslagen door de rvt na advies van het vo. De benoeming van leden van het vo vindt plaats door het bestuur na het houden van verkiezingen dan wel op basis van een bindende voordracht van de betreffende verenigingen. Ontslag van een lid van het vo vindt plaats door het vo zelf. De statuten voorzien niet in de mogelijkheid van het ontslag in uitzonderlijke situaties van een lid van het vo door het bestuur in overleg met het intern toezicht.
40	Het bestuur zorgt dat de statuten een schorsingsprocedure kennen.	✓		In de statuten zijn procedures opgenomen over de schorsing van leden van het bestuur, het vo en de rvt.
<u>Thema 6: Gepast belonen</u>				
Het fonds voert een verantwoord en beheerst beloningsbeleid, gericht op kwaliteit, continuïteit en consistentie.				
41	Het pensioenfonds voert een beheerst en duurzaam beloningsbeleid. Dit beleid is in overeenstemming met de doelstellingen van het pensioenfonds. Ook is het beleid passend gelet op de bedrijfstak, onderneming of beroepsgroep waarvoor het fonds de pensioenregeling uitvoert.	✓		BPF Schilders vindt dat het beloningsbeleid zorgvuldig, transparant, beheerst en duurzaam moet zijn en moet passen bij de missie, visie en strategie van BPF Schilders. BPF Schilders heeft geen personeel in dienst. De vergoedingen van de bestuursleden en de leden van andere fondsorganen zijn vastgelegd in een vacatieregeling die in overeenstemming is met de verantwoordelijkheid en de benodigde tijdsbesteding. Het bestuur legt hierover verantwoording af (onder andere in het jaarverslag). De vacatieregeling is vastgesteld na advies van het vo. De rvt heeft het besluit van het bestuur tot vaststelling van de gewijzigde vacatieregeling goedgekeurd. De vacatieregeling is

Nr	Norm	Past toe	Beleid wijkt af	Toelichting status
				passend in relatie tot de schildersbedrijfstaking. De vacatieregeling bevat geen variabele componenten (bonussen). De regeling stimuleert betrokkenen dus niet tot het nemen van onverantwoorde risico's (inclusief duurzaamheidsrisico's) om een bepaalde doelstelling of prestatie te behalen, en zo een bonus te ontvangen.
42	De beloningen staan in redelijke verhouding tot verantwoordelijkheid, functie-eisen en tijdsbeslag.	✓		Zie de reactie op norm 41. In 2021 is een evaluatie uitgevoerd van het beloningsbeleid van het bestuur. Het bestuur heeft naar aanleiding van de evaluatie geconcludeerd dat de huidige methodiek tot een passende vergoeding leidt en heeft besloten om het beloningsbeleid niet te wijzigen.
43	Het bestuur is terughoudend als het gaat om prestatiegerelateerde beloningen. Prestatiegerelateerde beloningen zijn niet hoger dan 20 procent van de vaste beloning. Ze zijn niet gerelateerd aan de financiële resultaten van het fonds.	✓		Het bestuur en leden van fondsorganen kennen geen prestatiegerichte beloningen. Het bestuur wil prestatiegerichte beloningen zo veel mogelijk voorkomen en stuurt hier onder andere op bij de selectie van externe vermogensbeheerders.
44	Het bestuur voorkomt dat door een te hoge beloning van de leden van het intern toezicht, een financieel belang een kritische opstelling in de weg staat.	✓		De hoogte van de vastgestelde beloning is passend en conform de zwaarte van de functie.
45	Bij tussentijds ontslag van een bestuurslid zonder arbeidsovereenkomst of van een lid van het intern toezicht verstrekt het bestuur geen transitie- of ontslagvergoeding. Bij ontslag van een (andere) medebeleidsbepaler moet een eventuele transitie- of ontslagvergoeding passend zijn gelet op de functie en de ontslagreden.	✓		BPF Schilders kent geen arbeidsverhoudingen met bestuursleden of leden van het interne toezicht en dus ook geen transitie- of ontslagvergoeding. Bestuurders en leden van de rvt ontvangen geen transitie- of ontslagvergoeding.
Thema 6: Toezicht houden en inspraak waarborgen				
Het fonds waarborgt intern toezicht op de kwaliteit en integriteit van de bedrijfsvoering.				
46	Intern toezicht draagt bij aan effectief en slagvaardig functioneren van het pensioenfonds en aan beheerste en integere bedrijfsvoering.	✓		De rvt levert hier een belangrijke bijdrage aan. Het is onderdeel van de toezichtstaak van de rvt. De rvt stelt jaarlijks een werkplan vast waarin de werkwijze van de raad en de hoofdthema's voor het toezicht zijn uitgewerkt. Het werkplan wordt afgestemd met het bestuur. De taken en bevoegdheden van de rvt zijn vastgelegd in de statuten en in het reglement van de rvt. De rvt doet verslag van zijn bevindingen in het jaarverslag en licht zijn bevindingen vooraf toe in een

Nr	Norm	Past toe	Beleid wijkt af	Toelichting status
				gezamenlijk overleg aan het vo, zodat het vo dit kan meenemen in zijn oordeel over het handelen van het bestuur. Ook bespreekt de rvt zijn bevindingen met het bestuur.
47	Het intern toezicht betreft deze Code bij de uitoefening van zijn taak.	✓		Dit is vastgelegd in het reglement van de rvt en wordt meegenomen in het werkplan van de raad. Bij de invulling van het intern toezicht past de raad de Code Pensioenfondsen en de Toezichtcode van de Vereniging Intern Toezichthouders Pensioensector toe (VITP-code). De rvt heeft een normenkader vastgesteld dat dient als referentiekader voor de werkzaamheden van de raad in de uitoefening van zijn wettelijke toezichttaak. In zijn kwartaalrapportages, die dienen als basis voor het jaarlijkse verslag van de rvt, rapporteert de raad over zijn werkzaamheden en over de naleving van de code Pensioenfondsen.
48	Leden van het intern toezicht zijn betrokken bij het pensioenfonds en moeten zich zodanig onafhankelijk opstellen dat belangentegenstellingen worden voorkomen. Ze hebben daarbij het vermogen en de durf om zich kritisch op te stellen richting het bestuur	✓		In het reglement van de rvt en in de functieprofielen wordt hier rekening mee gehouden.
49	De raad van toezicht stelt zich op als gesprekspartner van het bestuur.	✓		De rvt geeft hier invulling aan. Het db en de rvt en het algemeen bestuur en de rvt vergaderen meerdere malen per jaar gezamenlijk. Daarin worden onder andere strategische ontwikkelingen, de financiële situatie, contacten en correspondentie met stakeholders en externe toezichthouders en de voortgang m.b.t. lopende dossiers van het bestuur besproken. In voorkomende gevallen vindt zo nodig op ad hoc basis overleg plaats over specifieke onderwerpen.
50	Het bestuur weegt de aanbevelingen van de raad van toezicht of visitatiecommissie zorgvuldig en motiveert afwijkingen.	✓		De aanbevelingen van de rvt n.a.v. het jaarwerk van het voorgaande kalenderjaar en de reactie van het bestuur daarop worden besproken in de gezamenlijke vergadering van algemeen bestuur en rvt in de eerste helft van elk kalenderjaar. De bestuurlijke jaarwerkcommissie monitort in zijn vergaderingen de adequate opvolging van de aandachtspunten van het vo, de rvt, de accountant en certificerend actuaire uit het jaarwerk van het voorgaande kalenderjaar. Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de opvolging van de aanbevelingen van het vo en de rvt.
51	Het bo voert zijn taak uit als 'goed huisvader' (m/v) voor alle belanghebbenden.			N.v.t.
52	Het bo zorgt dat de leden onafhankelijk en kritisch kunnen functioneren.			N.v.t.

Nr	Norm	Past toe	Beleid wijkt af	Toelichting status
53	Het bo bewaakt of het bestuur de uitvoerings-overeenkomst of het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement juist uitvoert. Ook bewaakt het bo of het bestuur de belangen van de verschillende groepen belanghebbenden evenwichtig afweegt			N.v.t.
54	Het bo onderneemt actie als het van oordeel is dat het bestuur niet naar behoren functioneert.			N.v.t.
55	Het bestuur gaat een dialoog aan met het vo dan wel het bo bij het afleggen van verantwoording.	✓		Het bestuur vergadert ten minste drie maal per jaar met het vo. In deze overleggen worden, naast de adviesplichtige onderwerpen op basis van de Pensioenwet, ook andere onderwerpen en ontwikkelingen besproken. Bestuursleden lichten desgewenst door het vo onderwerpen uit hun portefeuille toe aan het vo. Het bestuur en het vo overleggen vooraf over het oordeel van het vo over het gevoerde beleid. Het bestuur pakt de aandachtspunten uit het oordeel van het vo op.
56	Het bestuur draagt de accountant of actuaris die controle uitvoert in beginsel geen andere werkzaamheden op dan controle. Geeft het bestuur wel een andere opdracht, dan vraagt dit zorgvuldige afweging en een afzonderlijke opdrachtformulering.	✓		Het is de vaste regel dat het bestuur voor niet-controlewerkzaamheden separate opdrachten verstrekt. Een eventueel besluit om de accountant en/of de actuaris een andere opdracht te geven wordt zorgvuldig onderbouwd en vastgelegd in een separate opdrachtformulering. Er is besloten om de certificerend actuaris per 13 januari 2019 aan te stellen als sleutelfunctiehouder actuariel in het kader van de IORP II-richtlijn. Dit is vastgelegd in een separate opdrachtformulering.
57	Het bestuur beoordeelt vierjaarlijks het functioneren van de accountant en de actuaris en stelt het intern toezicht en vo of bo van de uitkomst op de hoogte.	✓		BPF Schilders voldoet hieraan. Evaluatie van de accountant vond plaats in 2016 en 2020. Evaluatie van de certificerend actuaris vond plaats in 2017 en 2021. Het vo en de rvt zijn hierover geïnformeerd.
Thema 8: Transparantie bevorderen				
Het fonds streeft openheid na, communiceert over missie strategie en risico's en legt verantwoording af over gevoerd beleid.				
58	Het bestuur geeft publiekelijk inzicht in missie, visie en strategie.	✓		De missie, visie en strategie zijn opgenomen in het jaarverslag en de ABTN. Beide documenten zijn op de website van het pensioenfonds gepubliceerd. De missie, visie en strategie worden ook separaat op de website toegelicht.
59	Het bestuur geeft inzicht in het beleid, de besluitvormingsprocedures, de besluiten en de realisatie van het beleid.	✓		Het beleid is vastgelegd in de ABTN, waarover het vo adviseert. In het jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over (de uitvoering van) het gevoerde beleid. Het bestuur informeert het vo en de rvt door middel van kwartaalrapportages over de belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. het pensioenfonds. Het vo ontvangt alle benodigde informatie t.b.v. zijn oordeelsvorming over het handelen van het bestuur en t.b.v. zijn advisering over de voorgenomen besluiten van het bestuur.

Nr	Norm	Past toe	Beleid wijkt af	Toelichting status
60	Het bestuur vervult zijn taak op een transparante (open en toegankelijke) manier. Dat zorgt ervoor dat belanghebbenden inzicht kunnen krijgen in de informatie, overwegingen en argumenten die ten grondslag liggen aan besluiten en handelingen.	✓		In het jaarverslag legt het bestuur verantwoording af aan de belanghebbenden. In de communicatie-uitingen naar de deelnemers en in de vergaderingen met het vo wordt open gecommuniceerd over de zaken die het pensioenfonds aangaan. Door middel van een uitgebreide kwartaalrapportage informeert het bestuur het vo en de rvt over de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen kwartaal.
61	Het bestuur legt gemotiveerd vast voor welke wijze van uitvoering is gekozen. Deze informatie is beschikbaar voor de belanghebbenden.	✓		De besluitvorming over de uitvoering van de activiteiten en de uitbesteding daarvan wordt weloverwogen genomen en zorgvuldig onderbouwd. Het bestuur heeft dit vastgelegd in het uitbestedingsbeleid, de uitbestedingsovereenkomsten en SLA's. Door middel van de notulen van de vergaderingen zijn de besluiten vastgelegd. De rvt wordt hierover geïnformeerd door middel van de notulen van de bestuursvergaderingen. Deze notulen zijn niet openbaar. In de kwartaalrapportages van het bestuur aan het vo en de rvt wordt ook op de ontwikkelingen en keuzes van het bestuur m.b.t. de uitbestede diensten ingegaan. Deze worden zo nodig in de gezamenlijke vergaderingen met het vo respectievelijk de rvt door het bestuur toegelicht.
62	Het bestuur legt zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast en zorgt ervoor dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden.	✓		BPF Schilders gelooft dat Maatschappelijk Verantwoord Beleggen op lange termijn een positief effect heeft op het rendement van de portefeuille en bovendien de risico's verlaagt. Voor deelnemers van BPF Schilders is bovendien niet alleen een goede financiële toekomst van belang, maar ook een goede, leefomgeving. BPF Schilders streeft er daarom naar om met zijn beleggingsbeleid bij te dragen aan een duurzame samenleving en een goede leefomgeving. BPF Schilders ziet verantwoord beleggen als het geheel van beleggingsactiviteiten waarbij bewust rekening wordt gehouden met de invloed van milieu-, sociale en corporate governance factoren (ESG). Het beleid en keuzes m.b.t. verantwoord beleggen zijn een belangrijk en regelmatig onderwerp van overleg met het vo. In het jaarverslag en op de website (https://www.bpfschilders.nl/over-ons/dit-presteren-we/pensioenbeleggen/we-beleggen-verantwoord/informatie-over-mvb-beleid/) wordt het beleid m.b.t. verantwoord beleggen toegelicht.
63	Het bestuur stelt beleid vast rond transparantie en communicatie. Het bestuur evalueert dit beleid periodiek en in ieder geval eens per drie jaar.	✓		BPF Schilders heeft een strategisch communicatiebeleidsplan 2021-2023 vastgesteld, waarin de uitgangspunten voor de marketing- en communicatieactiviteiten voor alle doelgroepen van het pensioenfonds zijn uitgewerkt. Per kalenderjaar wordt op basis daarvan een communicatiejaarplan vastgesteld en

Nr	Norm	Past toe	Beleid wijkt af	Toelichting status
				<p>uitgevoerd. Zowel het communicatiebeleidsplan als het communicatiejaarplan worden na afloop geëvalueerd, zodat de uitkomst daarvan kan worden meegenomen in de nieuwe plannen. Persoonlijke pensioeninformatie is via de Pensioenplanner online beschikbaar. Daarnaast wordt op de individuele informatiebehoefte (telefonische vragen of vragen per e-mail of via de chatfunctie op de website) van belanghebbenden ingespeeld door middel van de Klantenservice en door middel van informatiebijeenkomsten zoals pensioenpresentaties en (online) pensioensprekken. In het communicatiejaarplan zijn kwantitatief (cijfermatig) onderbouwde doelstellingen m.b.t. de communicatie ambitie van het pensioenfonds opgenomen. De commissie communicatie monitort de realisatie van de communicatie ambitie en de effectiviteit van de ingezette communicatiemiddelen (onder andere door middel van (benchmark)onderzoek en een klantenpanel). Door middel van de Reputatiemonitor wordt halfjaarlijks de tevredenheid onder deelnemers (werknemers, ondernemers en gepensioneerden) en werkgevers onderzocht.</p>
64	<p>Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de interne gedragscode (zoals bedoeld in de normen 15 en 16) en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.</p>	✓		<p>In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de naleving van de gedragscode, de uitkomst van de evaluatie van het bestuur (op hoofdlijnen) en de naleving van de Code Pensioenfonds. Deze checklist over de naleving van de Code Pensioenfonds wordt ook op de website van het pensioenfonds gepubliceerd.</p>
65	<p>Het bestuur zorgt voor een adequate klachten- en geschillenprocedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten en de veranderingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.</p>	✓		<p>Er is een klachten- en geschillenprocedure opgenomen in het pensioenreglement. Zowel het gehele pensioenreglement als de klachten- en geschillenprocedure zijn gepubliceerd op de website. In het jaarverslag wordt gerapporteerd over klachten en geschillen en de onderwerpen daarvan. De klachtenregeling voorziet in de mogelijkheid om een klacht voor te leggen aan de Geschillencommissie en/of de Ombudsman Pensioenen. Het bestuur ontvangt van PGGM jaarlijks een rapportage over de afhandeling van klachten. Ook in de SLR-rapportage wordt elk kwartaal over klachten gerapporteerd. Het bestuur bespreekt deze rapportage en pakt de verbetermogelijkheden die daaruit voortvloeien op.</p>